

PERSONALITĂȚI ILUSTRE ALE ȘTIINȚEI UNIVERSALE: JACQUES-YVES COUSTEAU

Gabriel I. NĂSTASE¹, Dragoș-Ionuț G. NĂSTASE²
gabriel_i_nastase@yahoo.com

Abstract: Jacques-Yves Cousteau (1910–1997) was French officer, explorer of underwater life. He was known worldwide as the commander of the ship Calypso.

Jacques-Yves Cousteau (1910–1997), a fost un ofițer francez, oceanograf, explorator al vieții subacvatice, care a devenit cunoscut în întreaga lume în calitate de comandant al navei Calypso.

Fiul unui avocat, nepotul unui notar din Bordeaux și fratele unui scriitor colaboraționist în timpul celui de-al doilea război mondial – Pierre-Antoine Cousteau, **Jacques-Yves Cousteau** a descoperit marea pe coastele mediteraniene din apropierea Marsiliei, unde locuia cu familia sa.

În 1930, după terminarea studiilor pregătitoare la prestigiosul Collège Stanislas de Paris, a intrat la Școala Navală din Brest, devenind ofițer canonic.

La Toulon, unde activa pe nava „Condorcet, Cousteau a avut ocazia de a avea primele experiențe submarine, datorită prietenului său Philippe Tailliez. În 1936, Philippe Tailliez îi împrumută ochelarii

¹ Conf. univ. dr., Șef catedră „Finanțe”, Facultatea de Finanțe, Bănci și Contabilitate, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, București.

² Ing., Regia Autonomă Pentru Activități Nucleare Sucursala de Cercetări Nucleare – Pitești.

submarini Fernez, „strămoșii” măștilor de scafandri moderne. De asemenea, **Jaques-Yves Cousteau** aparținea de serviciul de informații al marinei franceze, titlu în virtutea căruia va fi trimis în misiune la Shanghai și în Japonia (1938), precum și în URSS (1939).

Despre cariera lui **Jaques-Yves Cousteau** se pot spune multe, însă ceea ce merită a fi menționat sunt preocupările sale în domeniul cercetării subacvatice și al inovării în acest domeniu.

Ca urmare, vom prezenta doar invențiile sale, cele care i-au fost de folos în demersurile lui temerare de a penetra tăcerea și misterul întunecat al adâncurilor.

În anul 1940 în timpul celui de-al doilea război mondial, familia Simone și **Jacques-Yves Cousteau** se refugiază la Megève, unde se împrietenește cu familia Ichac, care locuia și ea acolo. Preocupările celor doi, **Jacques-Yves Cousteau** și Marcel Ichac erau asemănătoare: să prezinte marelui public locuri necunoscute și inaccesibile. Primul dintre ei era adeptul universului acvatic, iar cel de-al doilea, era un amator al înălțimilor montane. Participarea celor doi, în anul 1943 la Congresul filmului documentar, avea să fie un moment interesant al destinelor celor doi: **obținerea, la egalitate, a premiului întâi pentru filmul submarin francez.**

Anul 1943, când s-a turnat filmul *Epaves*, a fost un prilej deosebit pentru Cousteau și ingenerul Émile Gagnan pentru a inventa **scafandru autonom modern**. De fapt era etapa de îmbunătățire și modernizare a unor invenții din Secolul XIX (Rouquayrol et Denayrouze), care pregăteau debutul Secolului XX (Le Prieur).

Trecând peste dramele vieții sale, dar și ale vremii extrem de apăsătoare, a reușit să-și concentreze preocupările în domeniul cercetărilor submarine, realizând invenții care aveau să marcheze o nouă etapă, modernă, a scufundărilor.

În principal, trebuie menționate următoarele realizări tehnice:

În 1942 **Jaques-Yves Cousteau** împreună cu Emile Gagnan, un inginer canadian specialist în detentore la uzina L'Air Liquide din Paris, concep un detentor inspirat dintr-un regulator construit pentru alimentarea cu gaz de iluminat a motoarelor de automobile, care un an mai târziu este adoptat pentru utilizare sub apă.

În anul 1943, cei doi inventatori, Cousteau și Gagnan, aduc noi contribuții privind perfecționarea detentorului. Se extinde colaborarea în ceea ce privește modernizarea detentorului cu alți doi specialiști: Philippe Taillez și Frederic Dumas.

În timp, aparatului i se vor aduce o serie de perfecționări care vor permite realizarea renumitului detentor Cousteau-Gagnan, CG-45. Acesta va fi urmat de alte variante perfecționate și anume de detentorul Mistral și Super Mistral de tipul „detentor dorsal” cu un singur etaj și apoi de detentorul Acquilon cu două etaje separate. Toate aceste modele au fost produse la firma La Spirotechniques, o subsidiară a L’Air Liquide și comercializate în Franța începând cu anul 1946. Aparatul Cousteau-Gagnan stă la baza tuturor aparatelor de respirat cu aer comprimat utilizate în prezent în scufundarea autonomă. În S.U.A. aparatul Cousteau-Gagnan a fost comercializat sub denumirea de Aqualung.

În anul 1946, **Jacques-Yves Cousteau** realizează costumul cu volum constant. Fabricat din cauciuc vulcanizat, costumul a fost realizat special pentru scufundări la adâncime, cu durate mari de timp și în ape cu temperatură scăzută.

Jacques-Yves Cousteau s-a implicat activ și în domeniul social. Printre altele a participat la summit-ul mondial de la Rio de Janeiro din 1992, unde au participat 108 șefi de stat și guvern (inclusiv și Ion Iliescu).

Jacques-Yves Cousteau a fost, la un moment dat, membru în Consiliul Științific al Fundației Universitatea Mării Negre, ca urmare a solicitării Prof.univ.dr. Mircea MALIȚA.

Jacques-Yves Cousteau, inventator cu multe realizări (inclusiv al acvalungului – aparat de scufundare individuală), cercetător (aventura Calypso) și pionier al filmărilor subacvatice, în universul tăcut și discret al „lumii tăcerii”, până la sfârșitul vieții lui își va dedica viața cercetărilor marine și oceanografice, obținând rezultate remarcabile, care vor fi de un real folos umanității.

Jacques-Yves Cousteau a murit în iunie 1997.